

Role Státního zdravotního ústavu a Krajských hygienických stanic - spolupráce v oblasti podpory zdraví na místní a regionální úrovni, společné kampaně

MUDr. Jarmila Rážová, Ph.D.
Státní zdravotní ústav

Vybrané dokumenty významné pro podporu zdraví v ČR po roce 1989

- ❑ Národní program zdraví (1995)
- ❑ Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky (UV ČR 810/1998)
- ❑ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů
- ❑ Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (UV ČR 1046/2002)
- ❑ Hodnocení politiky podpory zdraví a její infrastruktury v ČR (závěrečná zpráva v rámci projektu BCA, 2004)

A další (Národní Strategie BESIP, Národní cyklostrategie, Národní program přípravy na stárnutí atd.)

„Zdraví ve všech politikách“

- ZDRAVÍ 21 je také součástí strategických rozvojových dokumentů některých krajů ČR

*Středočeský, Královéhradecký, Pardubický,
Jihomoravský a Moravskoslezský...*

- PODPORA ZDRAVÍ je zakotvena ve zdravotní koncepci či zdravotní politice některých krajů

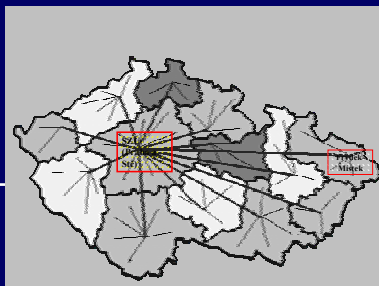
*Středočeský, Ústecký, Liberecký, Pardubický,
Olomoucký a Moravskoslezský...*

Příklady aktivit v podpoře zdraví

- Národní akční plán prevence dětských úrazů na léta 2007 – 2017
- Prohlubování informací o zdraví v rámci Rámcově vzdělávacích programů – obor „Výchova ke zdraví“, obor „Tělesná výchova“; Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- Regulace reklamy, která propaguje rizikový životní styl mládeže – prostřednictvím Krajských živnostenských úřadů
- Realizace kampaní zaměřených na bezpečnost silničního provozu – prevence dopravních úrazů
- Projekty podpory zdraví (úrazy, zdravý životní styl, správná výživa, zvyšování pohybové aktivity)
- Konference „Křižovatky podpory zdraví 2007“ Atd.
- Profily zdraví měst a obcí – pracovní skupina HH, MZ

Státní zdravotní ústav a podpora zdraví v regionech

- ❑ od 1. 1. 2008 byla v SZÚ ustavena odborná skupina pro podporu zdraví v regionech s dislokovanými pracovišti se sídlem v krajských městech (s výjimkou MSK)
- ❑ OS vznikla v rámci probíhající restrukturalizace zařízení OPVZ přesunem 109 pracovníků Zdravotních ústavů
- ❑ od 1.9. 2008 jsou dislokovaná pracoviště oddělení podpory zdraví součástí Odboru podpory zdraví a hygieny dětí a mladistvých Centra odborných činností v OPVZ Státního zdravotního ústavu
- ❑ k 1. 1. 2009 zde pracuje 70 pracovníků (65,05 úvazku) – zdravotnických a nezdravotnických profesionálů se zkušenostmi a dovednostmi v podpoře zdraví, výchově ke zdraví a v primární prevenci nemocí

Státní zdravotní ústav a podpora zdraví v regionech

Zajišťuje:

- ❑ realizaci celorepublikových programů podpory zdraví v krajích a realizaci krajských programů podpory zdraví
- ❑ vzdělávání veřejnosti v ochraně a podpoře veřejného zdraví
- ❑ odbornou konzultační a poradenskou činnost v oblasti ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (ChNO i infekčních):
 - v hlavních oblastech **životního stylu** - výživa, pohybová aktivita, prevence kuřáctví, odvykání kouření a prevence dalších závislostí, zvládání zátěže a stresu; reprodukční chování včetně prevence sexuálně přenosných onemocnění a prevence úrazů;
 - v **komunitních programech** (Škola podporující zdraví, Zdravý podnik, Zdravá města atd.)
- ❑ mezinárodní spolupráci naplňováním konkrétních projektů EU a WHO,
- realizaci dílčích úkolů jednotlivých subsystémů monitoringu zdraví ve vztahu k životnímu prostředí

Partneři v podpoře zdraví

- ❑ **Ministerstvo zdravotnictví – sekce NH, oddělení podpory veřejného zdraví**
- ❑ **Krajské hygienické stanice – pracoviště pro oblast zdravotní politiky**
- ❑ **Státní zdravotní ústav a jeho dislokovaná pracoviště podpory zdraví v jednotlivých regionech**
- ❑ **Národní síť zdravých měst, municipality**
- ❑ **Krajské úřady**
- ❑ **Nestátní neziskové organizace**
- ❑ **Školy – základní, střední, vysoké**
- ❑ **Podniky**
- ❑ **Pojišťovny**
- ❑ **Obce**

-
- ❑ **Meziresortní spolupráce**

Možnosti spolupráce SZÚ a KHS

- snažit se získat maximální podporu nového vedení kraje pro program Zdraví 21
- prosazovat implementaci aktivit v oblasti prevence a podpory zdraví do stávajících nebo nově koncipovaných strategických dokumentů kraje
- podílet se na tvorbě nebo přípravě koncepce zdravotní politiky kraje s možností aktivního zapojení odborných pracovníků SZÚ do vytvářejících se týmů
- odborně se podílet na tvorbě Profilů zdraví se zpracováním všech dostupných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva v rámci kraje a municipalit – jednotná metodika NSZM a pracovní skupiny HH ČR
- odborná spolupráce při přípravě a zpracování Zdravotních plánů

Možnosti spolupráce SZÚ a KHS

- podílet se na zdravotní výchově obyvatelstva – komunitní kampaně a zdravotně výchovné akce k podpoře zdravého životního stylu
- podílet se na přípravě Manuálu pro různá dotační řízení k poskytování finančních prostředků na intervenční aktivity v oblasti prevence a podpory zdraví, a tím naplňovat jednotlivé cíle Zdraví 21
- vysvětlit nezbytnost financování lokálních a regionálních projektů podpory zdraví obyvatel regionu z vlastních finančních zdrojů (kraje, municipality)
- směřovat témata dotačních řízení kraje zejména na naplňování vybraných cílů Zdraví 21 dle specifické problematiky kraje (podle analýzy zdravotního stavu – priority kraje)
- odbornou argumentací podpořit dotaci doporučených projektů podpory zdraví předkládaných dislokovanými pracovišti SZÚ do výběrových dotačních řízení krajů

Možnosti spolupráce SZÚ a KHS

- všemi dostupnými způsoby podporovat a medializovat aktivity SZÚ v podpoře veřejného zdraví
(mediální kampaně ke správnému způsobu života - Přijmi a vydej, Přestaň a vyhraj, Move Europe, S pohybem každý den, Hrou proti HIV/AIDS apod.)
- vzdělávací aktivity - akreditované nebo certifikované kurzy, programy WHO pro pracovníky státní správy v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví
- spolupráce s dalšími organizacemi, školami, NNO, pojišťovny, zdravotnickými zařízeními, obcemi
- pořádat a nebo se spolupodílet na Dnech zdraví, Veletrhy zdraví v jednotlivých městech kraje – kampaních NSZM a SZÚ
- podílet se na vytváření intervenčních aktivit a zdravotně výchovných materiálů pro zdravotní výchovu obyvatelstva

Možnosti spolupráce SZÚ a KHS

v rámci spolupráce s dalšími subjekty v regionu

- v budově KHS a v případě možnosti a ochoty též budově KÚ, na magistrátech municipalit a obecních úřadech obcí s rozšířenou působností na volně přístupném místě pro veřejnost instalovat informační tabuli s aktuální nabídkou aktuálních zdravotně výchovných akcí v regionu kraje (materiály SZÚ)
- informovat různé subjekty o možnostech realizace přednáškové činnosti a zdravotně výchovných akcí (kraj, municipality, podniky, školy apod.) akreditovaným pracovištěm – SZÚ
- v případě potřeby organizačně podpořit realizaci projektů podpory zdraví a zdravotně výchovných aktivit SZU v regionu

Finanční zdroje pro podporu zdraví

- příspěvek státu na činnosti a aktivity vyplývající ze zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví
- dotační program MZ Národní program zdraví – projekty podpory zdraví na intervenční aktivity v oblasti podpory zdraví připravený podle zásad a priorit stanovených náměstkem ministra pro ochranu a podporu veřejného zdraví a hlavním hygienikem ČR
- dotace z grantů dalších výběrových řízení MZ či dalších ministerstev
- dotace z krajských úřadů v rámci vypsáných výběrových řízení na realizaci aktivit v oblasti podpory zdraví (projekty, Dny zdraví apod.)
- spolupráce se zdravotními pojišťovnami – zajištění aktivit financovaných z fondu prevence ZP
- strukturální fondy EU – MPSV, MŠMT, IOP; ROP
- účast na realizaci projektů v rámci 2. programu EU v oblasti veřejného zdraví a dalších mezinárodních projektech.

Společné kampaně 2009

v rámci smlouvy o spolupráci mezi NSZM a SZÚ

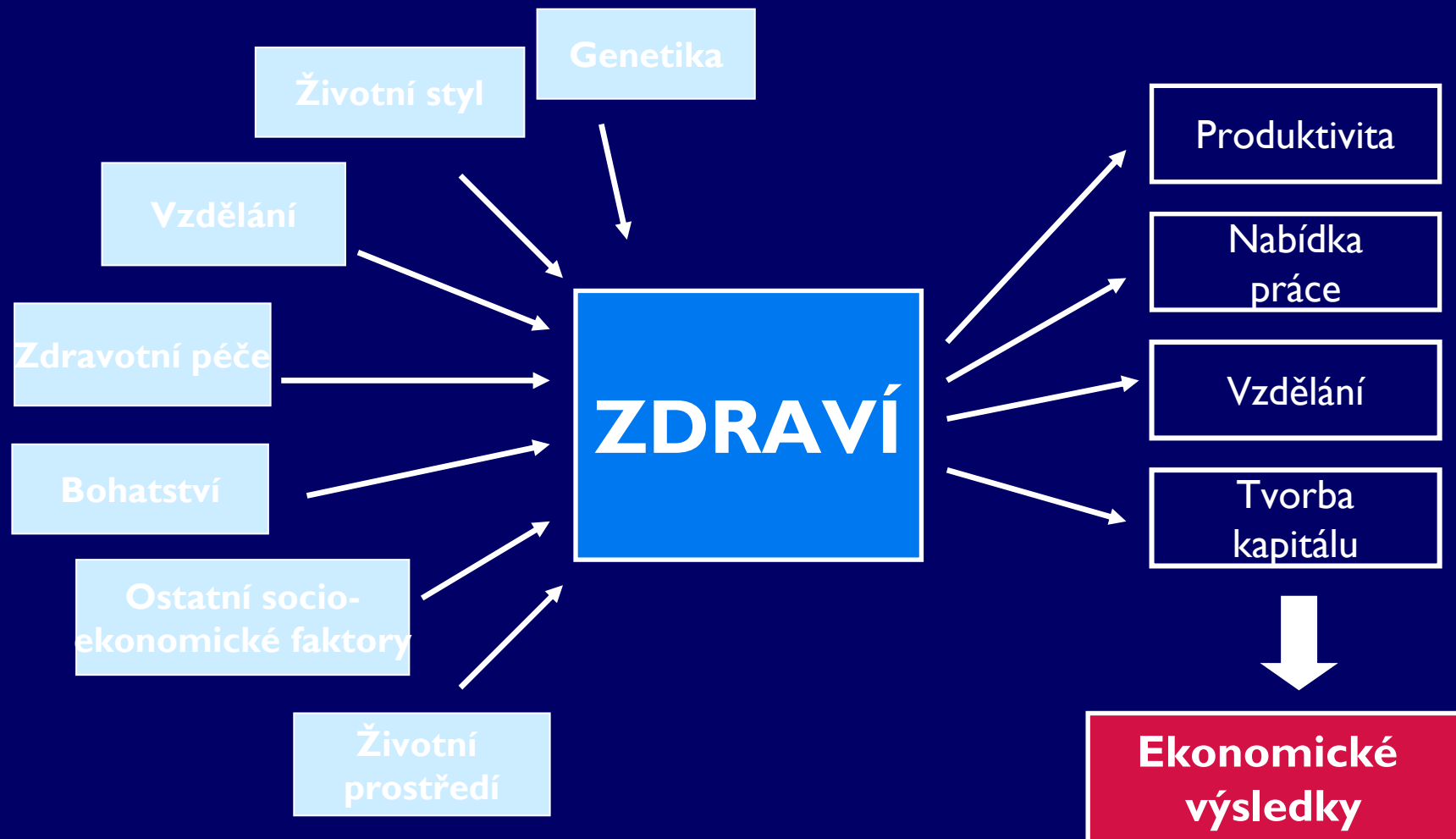
- Dny bez tabáku
- Dny bez úrazů
- Dny pro zdraví

Kampaně:

- Přijmi a vydej
- S pohybem každý den

„Zdraví znamená bohatství“

Dislokovaná pracoviště SZÚ - kontakty

Kraj	Vedoucí DP			E-mail	Telefon	Adresa		
JČ	Ticháková	Marie		tichakova.szu@centrum.cz	387 712 373	L.B.Schneid era 32	České Budějovice	370 21
JM	Trnková	Michaela	MU Dr.	trnkova.szu@centrum.cz	541 211 764	Palackého 3A	Brno	612 42
KHaPU	Tmějová	Marta	MU Dr.	tmejova.szu@centrum.cz	495 058 328	Habrmanov a 19	Hradec Králové	501 01
LB	Štillerová	Ludmila	Ing.	stillerova.szu@centrum.cz	482 411 628	U sila 1139	Liberec 30	463 11
MSK	Ryšavá	Lýdie	MU Dr. Ph. D.	rysava.szu@centrum.cz	558 418 335	Palackého 122	Frydek - Místek	738 01
OL	Jakubalová	Silvana	MU Dr.	jakubalova.szu@centrum.cz	731 013 587	Wolkerova 4	Olomouc	779 00
PL	Pavlovská	Tatiana	Mg r.	pavlovska.szu@centrum.cz	378 037 710, 7711	Tylova 20	Plzeň	301 25
Praha a Stč	Antošová	Danuše	MU Dr.	danuse.antosova@szu.cz	267 082 500	Šrobárova 48	Praha 10	100 42
ULaKV	Richterová	Stanislava	MU Dr.	richterova.szu@centrum.cz	477 751 840	Na kabátě 229	Ústí n. Labem	400 11
Vysočin a	Wasserbauer	Stanislav	MU Dr.	wasserbauer.szu@centrum.cz	567 574 729	Vrchlického 57	Jihlava	587 25
ZL	Janovská	Kateřina	MV Dr.	janovskak.szu@centrum.cz	571 498 029	4. května 287	Vsetín	755 01

Děkuji za pozornost.

Kontakt:

MUDr. Jarmila Rážová, Ph.D.

náměstkyně pro odborné zdravotní činnosti
v ochraně a podpoře veřejného zdraví,
vedoucí Centra odborných činností v ochraně
a podpoře veřejného zdraví

Státní zdravotní ústav

Šrobárova 48

100 42 Praha 10

tel: 267 082 500

e-mail: jarmila.razova@szu.cz
